

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ТЕХНОЛОГІЇ КОРЕКЦІЇ ПОРУШЕНЬ ПРОСТОРОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ТІЛА У БОКСЕРІВ НА ЕТАПІ ПОЧАТКОВОЇ ПІДГОТОВКИ

Ярош Георгій

Національний університет фізичного виховання і спорту України

Анотація

Актуальність теми дослідження. Підвищення ефективності роботи дитячо-юнацьких спортивних шкіл і шкіл олімпійського резерву, які грають провідну роль у підготовці спортсменів високого класу, немислимо без серйозних досліджень у галузі спортивної науки. Діагностика та оцінка стану просторової організації тіла юних боксерів в умовах спортивної школи представляє, як теоретичний, так і практичний інтерес. **Мета** статті полягає у визначенні ефективності технології корекції порушень просторової організації тіла у боксерів 11-12 років. **Матеріали і методи дослідження.** У ході експерименту було залучено 30 боксерів віком від 11-12 років ДЮСШ (м. Київ). Методи дослідження: аналіз науково-методичної літератури й документальних матеріалів, відеометрія, педагогічний експеримент, методи математичної статистики. Для визначення порушень постави обстежуваних боксерів проводили візуальний «скринінг». **Результати роботи.** Технологія корекції порушень просторової організації тіла у юних боксерів опирається на принципи проектування й інтеграції педагогічних технологій у тренувальному процесі. Дидактичні та спеціальні принципи, функції управління авторською технологією складаються з адаптаційно-підготовчого, основного, контрольно-оціночного етапів, теоретичного та корекційно-профілактичного модулів, блоків (корекційного, профілактичного, динамічна постава, стретчинг, вертикальна стійкість, рухливі ігри та естафети), а також критеріїв ефективності. Ефективність запропонованої технології апробовано в педагогічному експерименті. **Ключові висновки.** Застосування засобів і методів авторської технології, сприяло стабілізації процесу порушень біогеометричного профілю постави юних спортсменів, забезпеченню необхідної просторової організації усього тіла та його окремих

Evaluation of the effectiveness of the technology of correction of disorders of spatial organization of the body in boxers at the stage of initial training

Yarosh Heorhii

Abstract

The relevance of the research topic. Increasing the efficiency of children's and youth sports schools and Olympic reserve schools, which play a leading role in the training of high-class athletes, is unthinkable without serious research in the field of sports science. Diagnostics and evaluation of the state of spatial organization of the body of young boxers in the conditions of a sports school is of both theoretical and practical interest. The purpose of the article is to determine the effectiveness of the technology of correction of disorders of spatial organization of the body in boxers of 11-12 years old. Materials and methods of the research. In the course of the experiment 30 boxers aged 11-12 years of CYSS (Kyiv) were involved. Research methods: analysis of scientific and methodical literature and documentary materials, videometry, pedagogical experiment, methods of mathematical statistics. Visual "screening" was conducted to determine the posture disorders of the examined boxers. Results of work. The technology of correction of violations of spatial organization of the body in young boxers is based on the principles of design and integration of pedagogical technologies in the training process. Didactic and special principles, control functions of the author's technology consist of adaptation and preparatory, main, control and evaluation stages, theoretical and correctional and preventive modules, blocks (correctional, preventive, dynamic posture, stretching, vertical stability, outdoor games and relay races), as well as performance criteria. The effectiveness of the proposed technology was tested in a pedagogical experiment. Key conclusions. The application of the means and methods of the author's technology contributed to the stabilization of the process of violations

біологів.

of the biogeometric profile of the posture of young athletes, providing the necessary spatial organization of the whole body and its individual biolinks.

Ключові слова: просторова організація тіла, постава, юні боксери, технологія.

Keywords: spatial organization of the body, posture, young boxers, technology.

Постановка наукової проблеми. Сучасні тренди процесу підготовки спортивного резерву [5, 7, 13, 20] свідчать про необхідність розширення завдань на етапі початкової підготовки, який вирішував би не тільки завдання щодо підвищення фізичної підготовленості й набуття рухових вмінь і навичок, а й на корекцію порушень просторової організації тіла (яка характеризується, як єдність морфологічної та функціональної організації людини, що відображається в його зовнішній формі [18] юних боксерів, підвищенню мотивації до занять обраного виду спорту.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Підвищення ефективності роботи дитячо-юнацьких спортивних шкіл і шкіл олімпійського резерву, які грають провідну роль у підготовці спортсменів високого класу, немислимо без серйозних досліджень у галузі спортивної науки [2, 8, 9, 10].

Л.М. Ярмолинським [13] обґрунтована та розроблена технологія корекції порушень постави юних футболістів з урахуванням функціональних порушень опорно-рухового апарату (ОРА), особливостей гоніометрії тіла та фізичної підготовленості, структурними елементами якої є: мета, завдання, принципи, засоби та методи, моделі навчально-тренувальних занять, модулі її практичної реалізації, а також мультимедійна інформаційно-методична система «Torso». Технологія корекції порушень постави у футболістів на початковому етапі підготовки складається з трьох модулів – теорія, корекція, контроль. Підібрані корекційні вправи були розподілені за блоками: «Корекційний», «Вертикальна стійкість тіла», «Стретчинг», «Рухливі ігри та естафети», «Динамічна постава» і «Профілактичний» [13].

На підставі аналізу кількісних показників рівня стану біогеометричного профілю постави, фізичної підготовленості, рівня здоров'я юних спортсменів О.Ю. Гузак [3] науково обґрунтовано технологію корекції порушень постави, що охоплює: діагностичний, корекційний, превентологічний, консолідаційний компоненти, порівневий скринінг стану спортсменів, який передбачає функціональну взаємодію таких структурних елементів, як: мета, завдання, умови, принципи, моделі програм фізичної реабілітації з константним і трансформованим складниками, періоди реалізації програм, засоби фізичної реабілітації (лікувальна, коригуюча гімнастики, гідрокінезотерапія, масаж), методи контролю та критерії ефективності, єдність яких надає технології цілісності й завершеності [3].

О.В. Самойлюк [11] розроблено й обґрунтовано структуру та зміст технології корекції порушень біомеханічних властивостей стопи юних спортсменів із використанням засобів фізичної реабілітації, що передбачає функціональну взаємодію таких структурних елементів, як: мета, завдання, принципи, компоненти (скринінговий, аналітичний, інформаційно-

методичний, контрольнo-корекційний, оцінювальний), адаптаційний, тренувальнo-коригувальний, підтримувальний періоди, методи та засоби практичної реалізації, мультимедіа інформаційний проект «Victory Podium», види контролю, а також критерії ефективності [11].

Враховуючи фундаментальні розробки теорії та методики юнацького спорту, біомеханіки просторової організації тіла людини, специфіку планування фізичних навантажень з акцентом на особливості організму юних спортсменів, а також результати констатувального експерименту, Д.Я. Третьяком [12] розроблено технологію проектування та реалізації програм здоров'язберігаючої спрямованості на етапі попередньої базової підготовки футболістів з функціональними порушеннями ОРА. Методологічними підставами для проектування та реалізації програм здоров'язберігаючої спрямованості у юних футболістів з функціональними порушеннями ОРА виступають закономірності (атрибутивна, зумовленості, ефективності) з відповідними їм специфічними (системності, технологічності, зворотного зв'язку, перспективності, розвитку ціннісних орієнтацій, достатності ресурсів, оперативності, вирішування проблеми, цілеспрямованості) і загальними принципами (науковості, доступності, реалізації, гнучкості, оптимальності) яка враховує ряд вимог: концептуальність, антропоцентризм, ситуативність, контекстуальність [12]. Авторська технологія характеризується декомпозицією мети (основної цілі) на проміжні цілі, які обумовлюють відповідно складові технології (модель програм здоров'язберігаючої спрямованості футболістів з функціональними порушеннями ОРА на етапі попередньої базової підготовки та технологічні операції, яка включає два взаємопов'язаних блоки: організаційно-методичний та змістовно-цільовий) [12].

Зв'язок із науковими планами, темами. Роботу виконано згідно до Плану НДР Національного університету фізичного виховання і спорту України на 2021–2025 рр. за темою 3.2 «Теоретико-методичні основи біомеханічних технологій у фізичному вихованні, спорті, реабілітації з урахуванням індивідуальних особливостей моторики людини» (номер держреєстрації 0121U107944).

Мета статті полягає у визначенні ефективності технології корекції порушень просторової організації тіла у юних боксерів.

Матеріал і методи дослідження. *Учасники дослідження.* У ході експерименту було залучено 30 боксерів віком від 11-12 років ДЮСШ (м.Київ). *Методи дослідження.* Для виконання поставлених завдань використано такі методи дослідження, як аналіз науково-методичної літератури й документальних матеріалів, антропометрія, педагогічне тестування. Для визначення порушень постави обстежуваних боксерів проводили візуальний «скринінг», педагогічний експеримент. Результати, отримані в процесі дослідження, було оброблено з використанням методів математичної статистики [1, 19].

Результати дослідження. В основу розробки авторської технології було покладено результати констатувального експерименту [4, 14, 15, 16]. Структура та зміст технології диктується віковими особливостями, типом порушень постави та рівнем стану її біогеометричного профілю,

послідовністю рішення корекційно-профілактичних завдань. Технологія корекції порушень просторової організації тіла у юних боксерів спирається на принципи проектування й інтеграції педагогічних технологій у тренувальному процесі. Дидактичні та спеціальні принципи, функції управління авторською технологією, складаються з адаптаційно-підготовчого, основного, контрольньо-оціночного етапів, теоретичного та корекційно-профілактичного модулів, блоків (корекційного, профілактичного, динамічна постава, стретчинг, вертикальна стійкість, рухливі ігри та естафети), а також критеріїв ефективності [17]. Складовою частиною розробленої технології є біомеханічний контроль, що дозволяє спостерігати, вимірювати та оцінювати показники рівня стану біогеометричного профілю постави юних спортсменів у процесі спортивної підготовки [17].

Варто зазначити, що після проведеного експерименту у боксерів 11-12 років прослідковується позитивна динаміка стану постави як в ЕГ, так і в КГ.

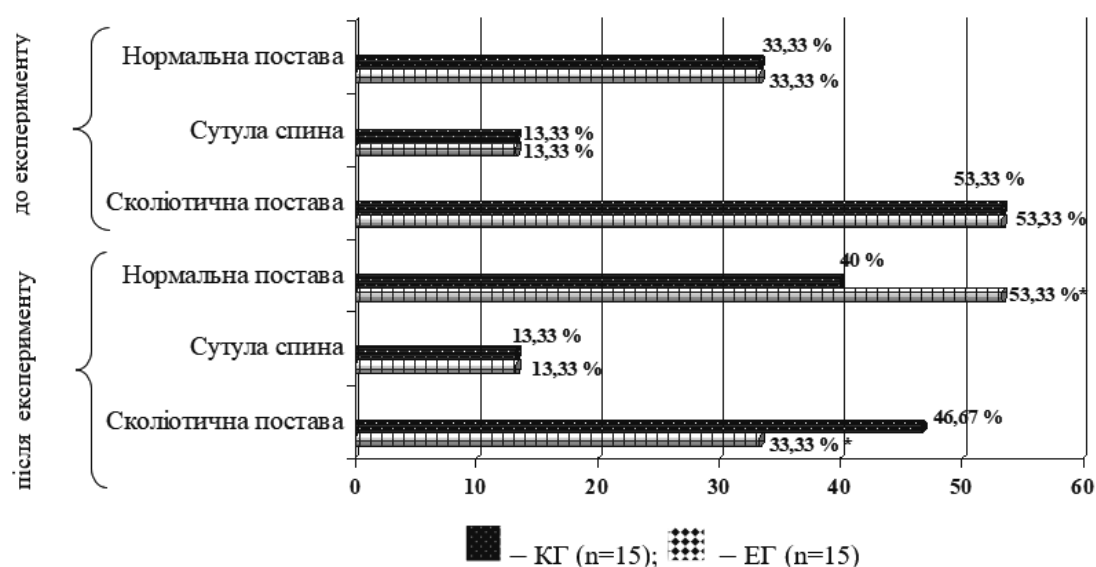
У результаті розподілу боксерів 11-12 років за типом їх постави згідно з даними формульовального експерименту виявлено, що в КГ 40% спортсменів мають нормальну поставу, в той же час, в ЕГ цей показник має більш виражену позитивну зміну після застосування авторської технології та склав 53,33%. Необхідно відзначити, що за типом постави – сутула спина, залишилися без змін показники, як в КГ, так і в ЕГ 13,33%. Розрахунки вказують, що в ЕГ боксерів зі сколіотичною поставою показник знизився до 33,33 %, в порівнянні з КГ, де складав 46,67% юних спортсменів (рис. 1).

Аналізуючи рівень стану біогеометричного профілю постави боксерів 11-12 років виявлено відсутність спортсменів з нормальною поставою, які характеризуються низьким рівнем біогеометричного профілю постави в КГ та ЕГ до та після експерименту. Разом з тим з нормальною поставою до експерименту на середньому рівні як в КГ, так і ЕГ знаходилися – 20% (n=3) атлетів, після експерименту лише 13,33% (n=2) боксерів у КГ.

Варто акцентувати, що в КГ 13,33% (n=2) боксерів з нормальною поставою характеризуються високим рівнем стану біогеометричного профілю постави до експерименту та 26,67% (n=4) після експерименту, в порівнянні з ЕГ 13,33% (n=2) до експерименту та 53,33 (n=8) після експерименту.

Рис. 1. Розподіл боксерів 11-12 років за типом їх постави згідно з даними формульовального експерименту (n = 30), %

Примітка: * – зміни ознаки статистично достовірні при порівнянні даних КГ та ЕГ до і після експерименту ($p < 0,05$)

Вельми важливо, що збільшення кількості боксерів в ЕГ з високим рівнем стану біогеометричного профілю постоу, пов'язане з переходом спортсменів на високий рівень (табл. 1).

Дослідження рівня стану біогеометричного профілю постоу боксерів з сутулою спиною показали, що в ЕГ на низькому рівні до експерименту було 6,67% (n=1) спортсменів, і відсутність у КГ та ЕГ боксерів з низьким рівнем постоу після експерименту.

Встановлено, що боксерів з середнім рівнем стану біогеометричного профілю постоу до експерименту в КГ – 13,33% (n=2) в ЕГ – 6,67% (n=1), в той же час, після експерименту в КГ і ЕГ – 13,33% (n=2) спортсменів. Вельми важливо, що спостерігається тенденція з відсутністю юних боксерів на високому рівні стану біогеометричного профілю постоу в КГ та ЕГ, як до експерименту так і після експерименту з сутулою спиною та сколіотичною поставою.

Таблиця 1

Розподіл боксерів 11-12 років (n=30) за рівнем стану біогеометричного профілю постоу

Тип постоу	Рівень стану біогеометричного профілю постоу	Групи, стадії експерименту			
		контрольна група, n = 15		експериментальна група, n = 15	
		до	після	до	після
Нормальна постава	низький	-	-	-	-
	середній	3	2	3	-
	високий	2	4	2	8
Сутула спина	низький	-	-	1	-

III. Науковий напрям

	середній	2	2	1	2
	високий	-	-	-	-
Сколіотична постава	низький	4	1	5	-
	середній	4	6	3	5
	високий	-	-	-	-

Прослідковуються позитивні зміни рівня стану біогеометричного профілю постави у боксерів зі сколіотичним типом постави безпосередньо за рахунок переходу спортсменів з низького рівня на середній рівень, в КГ з низьким рівнем – 26,67% (n=), ЕГ – 33,33% (n=5) до експерименту, КГ після експерименту 6,67% (n=1) спортсменів, на середньому рівні в КГ – 26,67% (n=4), ЕГ – 20,00% (n=3) до експерименту, а після експерименту в КГ – 40,00% (n=6), ЕГ – 33,33% (n=5) спортсменів відповідно (табл. 2).

Показники рівня стану біогеометричного профілю постави юних боксерів 11-12 років було представлено за допомогою середньостатистичних показників: середнього, медіанного значення, 25 і 75 перцентіля та стандартного відхилення.

Таблиця 2

Розподіл боксерів 11-12 років за рівнем стану біогеометричного профілю постави до та після експерименту (n = 30), %

Група	Рівень стану біогеометричного профілю постави					
	до експерименту			після експерименту		
	Низький	Середній	Високий	Низький	Середній	Високий
	Нормальна постава					
КГ	-	20,0	13,33	-	13,33	26,67
ЕГ	-	20,0	13,33	-	-	53,33
	Сутула спина					
КГ	-	13,33	-	-	13,33	-
ЕГ	6,67	6,67	-	-	13,33	-
	Сколіотична постава					
КГ	26,67	26,67	-	6,67	40	-
ЕГ	33,33	20,0	-	-	33,33	-

Проте слід зауважити, що до експерименту у КГ та ЕГ максимальні бали рівня стану біогеометричного профілю постави спортсмени мають в сагітальній площині: 1,93 та 1,87 бала за положення кут нахилу голови (α_1) та 2,07 бала кут у колінному суглобі (α_3) у КГ та ЕГ відповідно, а мінімальні – у фронтальній площині: 1,60 та 1,57 бала за положення кісток тазу (α_4) і 1,67

III. Науковий напрям

бала за симетричність надпліч (α_5) у КГ та 1,73 бала за постановку стоп у юних боксерів ЕГ.

Серед представленої вибірки юних боксерів 11-12 років середньогрупові оцінки рівня стану біогеометричного профілю постави спортсменів КГ до експерименту становили у сагітальній площині (10,33; 3,53 бала), у ЕГ (10,80; 3,42 бала), а у фронтальній площині (8,80; 3,30 бала) у КГ і (8,77; 3,45 бала) у ЕГ відповідно. Аналізуючи загальні оцінки рівня стану біогеометричного профілю постави становили у спортсменів КГ (26,09; 6,84 бала) та (26,55; 6,87) у ЕГ відповідно.

Аналізуючи зміну показників рівня стану біогеометричного профілю постави спортсменів 11-12 років КГ та ЕГ після експерименту, можна стверджувати про позитивну динаміку в ЕГ у сагітальній площині за зростанням кількості оцінених балів, виражених у відсотках, а саме: кут нахилу голови (α_1) – 17,24% ($p > 0,05$); грудний кіфоз (відстань l_1) – 20% ($p < 0,05$); кут нахилу тулубу (α_2) – 16,67% ($p < 0,05$); живіт (відстань l_2) – 23,08% ($p < 0,05$); поперековий лордоз (відстань l_3) – 17,24% ($p < 0,05$); кут у колінному суглобі (α_3) – 27,59% ($p > 0,05$); у фронтальній площині: положення кісток тазу (α_4) – 27,59% ($p < 0,05$); симетричність надпліч (α_5) – 24,14% ($p < 0,05$); трикутники талії – 29,63% ($p < 0,05$); симетричність нижніх кутів лопаток (α_6) – 22,58% ($p < 0,05$); постановка стоп – 22,22% ($p < 0,05$) (табл. 3).

Таблиця 3

Показники біогеометричного профілю постави спортсменів 11-12 років ($n = 30$) КГ та ЕГ після експерименту, бали

Площина	Показники біогеометричного профілю постави юних боксерів, бал		Середньостатистичні дані					Середньостатистичні дані				
			$\bar{X}$	Me	25%	75%	S	$\bar{X}$	Me	25%	75%	S
			КГ ($n = 15$)					ЕГ ($n = 15$)				
Сагітальна площина	Кут нахилу голови (α_1)		1,93	2,00	2,00	2,00	0,26	2,27*	2,00	2,00	3,00	0,70
	Грудний кіфоз (відстань l_1)		2,00	2,00	1,00	3,00	0,76	2,40*	2,00	2,00	3,00	0,51
	Кут нахилу тулубу (α_2)		2,00	2,00	2,00	2,00	0,53	2,33*	2,00	2,00	3,00	0,49
	Живіт (відстань l_2)		1,73	2,00	1,00	2,00	0,59	2,13*	2,00	2,00	2,00	0,52
	Поперековий лордоз (відстань l_3)		1,93	2,00	2,00	2,00	0,46	2,27*	2,00	2,00	3,00	0,70
	Кут у колінному суглобі (α_3)		1,93	2,00	2,00	2,00	0,46	2,47*	2,00	2,00	3,00	0,52
Фронтальна площина	Вигляд спереду	Положення кісток тазу (α_4)	1,93	2,00	1,00	3,00	2,47	2,00	2,00	3,00	0,52	2,47
	Вигляд ззаду	Симетричність надпліч (α_5)	1,93	2,00	2,00	2,00	2,40	2,00	2,00	3,00	0,63	2,40
		Трикутники талії	1,80	2,00	1,00	2,00	2,33	2,00	2,00	3,00	0,62	2,33
		Симетричність нижніх кутів лопаток (α_6)	2,07	2,00	2,00	2,00	2,53	3,00*	2,00	3,00	0,52	2,53
		Постановка стоп	1,80	2,00	2,00	2,00	2,20	2,00*	2,00	3,00	0,68	2,20

Примітка: * – зміни ознаки статистично достовірні при порівнянні даних КГ та ЕГ після експерименту ($p < 0,05$)

Обробка результатів формувального експерименту засвідчила, що у юних спортсменів 11-12 років КГ після експерименту у сагітальній і фронтальній площині відбулися незначні покращення показників рівня стану біогеометричного профілю постави. Водночас деякі залишилися без змін – такі як кут нахилу голови (α_1), а серед деяких прослідковувалось погіршення, а саме: кута у колінному суглобі (α_3) на 6,45% ($p>0,05$) у сагітальній площині та у фронтальній площині трикутники талії та постановка стоп на 3,57% ($p>0,05$) відповідно (рис. 1).

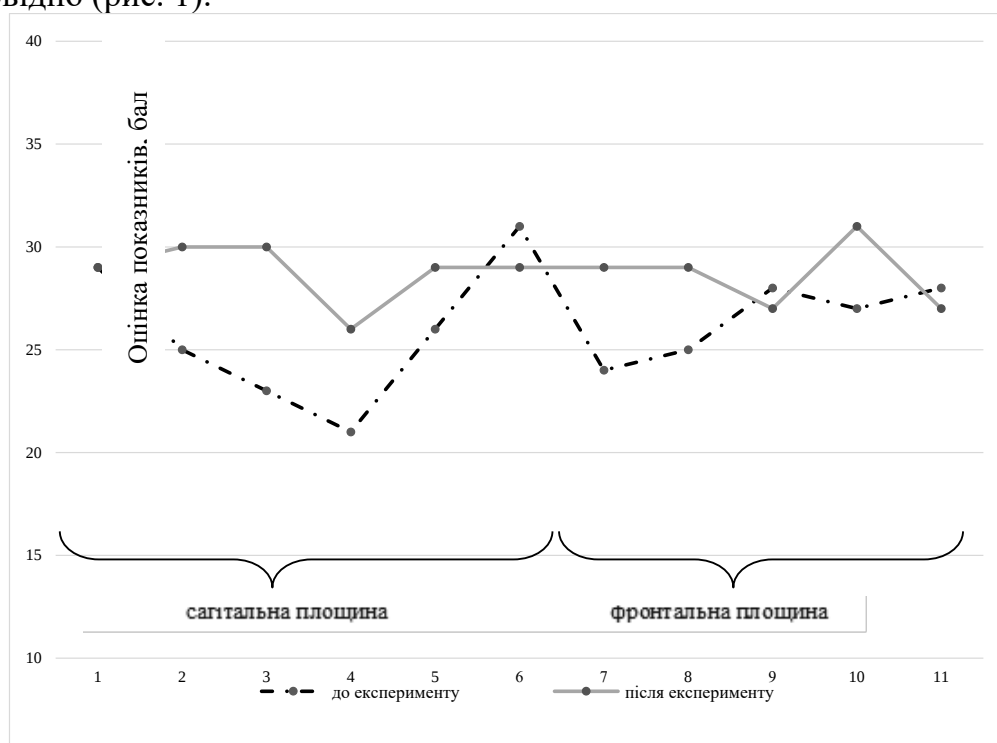

Рис. 2. Оцінка показників рівня стану біогеометричного профілю постави юних боксерів 11-12 років КГ до і після експерименту ($n = 30$) де, **сагітальна площина**: 1 – грудний кіфоз; 2 – кут нахилу голови; 3 – кут нахилу тулубу; 4 – живіт; 5 – поперековий лордоз; 6 – кут у колінному суглобі; **фронтальна площина**: 7 – положення кісток тазу; 8 – симетричність надпліч; 9 – трикутники талії; 10 – симетричність нижніх кутів лопаток; 11 – постановка стоп

Оцінка результату показників рівня стану біогеометричного профілю постави юних боксерів 11-12 років ЕГ після застосованої авторської технології продемонструвала статистично значущі ($p<0,05$) покращення за всіма показниками порівняно з спортсменами КГ. Варто зазначити, що відбувся приріст оцінок у сагітальній площині на 20,23% ($p<0,05$), фронтальній площині – на 25,17% ($p<0,05$) та за загальною оцінкою рівня стану біогеометричного профілю постави – на 22,47% ($p<0,05$) у юних спортсменів (рис. 2).

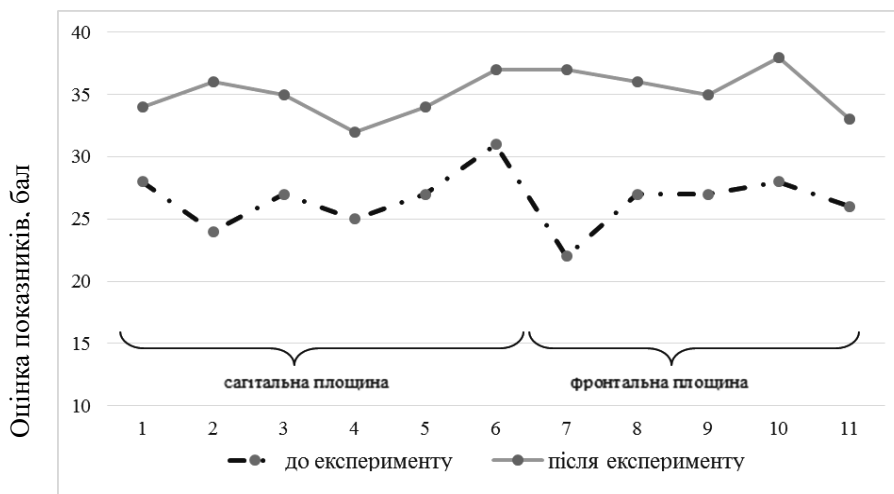

Рис. 2. Оцінка показників рівня стану біогеометричного профілю постави юних боксерів 11-12 років ЕГ до і після експерименту ($n = 30$) де, **сагітальна площина**: 1 – грудний кіфоз; 2 – кут нахилу голови; 3 – кут нахилу тулубу; 4 – живіт; 5 – поперековий лордоз; 6 – кут у колінному суглобі; **фронтальна площина**: 7 – положення кісток тазу; 8 – симетричність надпліч; 9 – трикутники талії; 10 – симетричність нижніх кутів лопаток; 11 – постановка стоп

Порівняльний аналіз показників рівня стану біогеометричного профілю постави юних боксерів 11-12 років до і після експерименту показує, що на початку експерименту як у КГ так і в ЕГ статистично значуще ($p > 0,05$) не відрізнялись, а наприкінці загальна оцінка рівня стану біогеометричного профілю постави ЕГ спортсменів виявилася статистично значуще ($p < 0,05$) кращою порівняно з юними спортсменами КГ.

Дискусія. На основі систематизації даних фахової літератури, осмислення практичного досвіду вчених [2, 6, 8, 9, 10] постає беззаперечним, що досягнення в сучасному спорті пов'язані із тривалим у часі та послідовним процесом формування та вдосконалення спортивно-технічної майстерності. Таке твердження видається абсолютно справедливим і в контексті відповідних міркувань щодо боксу. Пріоритет профілактично-корекційної складової процесу багаторічної підготовки спортсменів, обумовлений небезпечною ситуацією, що склалася зі здоров'ям юних атлетів протягом його першого–третього етапів [2, 7, 18]. Відтак одержані та належно проаналізовані результати слугували доповненням інформаційної бази даних [3, 12, 13] про рівень стану біогеометричного профілю постави юних спортсменів.

У науковому середовищі впродовж останніх років окреслюється тенденція до зацікавлення розробленням новітніх технологій підготовки юних спортсменів, що мають здоров'язберігаючу спрямованість [5, 7, 13]. На думку фахівців [5, 7, 11, 12], підґрунтям технологій, призначених для збереження здоров'я, є процес організації тренування, що шляхом вибіркового та суворо зорієнтованого підходу до добору та застосування спеціальних педагогічних засобів дає змогу не лише зберігати, а й посилювати результуючий ефект педагогічних впливів, а також забезпечувати проєкцію останніх на перспективні завдання спортивної підготовки. У процесі нашого дослідження набули подальшого розвитку наукові положення [5, 7, 11, 12] про зміст

корекційно-профілактичних заходів на етапі початкової підготовки юних спортсменів.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Діагностика й оцінка стану просторової організації тіла юних боксерів в умовах спортивної школи представляє, безсумнівно, як теоретичний, так і практичний інтерес. Особливо ця проблема актуальна після інтеграції в навчально-тренувальний процес юних спортсменів інноваційних корекційно-профілактичних технологій. В авторській технології послідовність розподілу корекційно-профілактичних засобів була спрямована на забезпечення передумов для реалізації підходу до гармонійного фізичного вдосконалення юних боксерів.

Ефективність запропонованої технології апробовано у педагогічному експерименті. Застосування засобів і методів авторської технології, сприяло стабілізації процесу порушень біogeометричного профілю постави юних спортсменів, забезпеченню необхідної просторової організації усього тіла та його окремих біоланок.

Подальший аналіз ситуації передбачає розробку технології корекції порушень біомеханіки стопи у юних боксерів на етапі початкової підготовки.

Список літературних джерел

1. Антомонов М.Ю., Коробейников Г.В., Хмельницька І.В., Харковлюк-Балакіна Н.В. (2021). Математичні методи оброблення та моделювання результатів експериментальних досліджень: навчальний посібник. К, 216 с.
2. Волков Л.В. (2002). Теория и методика детского и юношеского спорта. К.: Олимпийская литература. 296 с.
3. Гузак М. (2019). Аналіз підходів до використання засобів і методів фізичної реабілітації спортсменів з нефіксованими порушеннями опорно-рухового апарату. *Молодіжний науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 33. 40-9.
4. Кашуба В.А., Ярош Г., Крикун Ю., Хабінець Т., Домашенко Н. Шанковський А. (2020). Стан просторової організації тіла юних спортсменів як передумова розроблення й упровадження корекційно-профілактичних заходів у тренувальний процес. *Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура*. 36. 16-25. doi: 10.15330/fcult.36.16-25.
5. Корягин В.М. (2014). Здоровье спортсмена: теоретические предпосылки формирования здоровьесберегающего направления в процессе многолетней подготовки.

References

1. Antomonov M.J., Korobeinikov G.V., Khmel'nitska I.V., Harkovlyuk-Balakina N.V. (2021). Mathematical Methods and Modeling of the Results of Experimental Results: A Primer. K, 216 p.
2. Volkov L.V. (2002). Theory and methods of children's and youth sports. K.: Olimpijskaia literatura. 296 p.
3. Guzak M. (2019). Analysis of approaches to recovery of benefits and methods of physical rehabilitation of athletes with non-fixed injuries of the musculoskeletal apparatus. *Molodizhnij naukovij visnik Skhidnoievropejs'kogo nacional'nogo universitetu imeni Lesi Ukrainki*. 33. 40-9.
4. Kashuba V.A., Yarosh G., Krikun Yu, Khabinets T, Domashenko N. Shankovsky A. (2020). The camp of a spacious organization of the body of young athletes as a way of rethinking the development and improvement of corrective and preventive entry into the training process. *Bulletin of the Carpathian University. Series: Physical culture*. 36. 16-25. doi: 10.15330/fcult.36.16-25.
5. Koryagin V.M. (2014). Health of an athlete: theoretical prerequisites for the formation of a health-saving direction in the process of many years of training. *Theory and methods of physics. culture*. 4. 10-24.
6. Laputin A.N., Bobrovnik V.I. (1999). High

- Теория и методика физ. культуры. 4.* 10–24.
6. Лапутин А.Н., Бобровник В.И. (1999). Олимпийскому спорту – высокие технологии. Київ: Знання. 164 с.
  7. Люгайло С.С. (2014). К вопросу о профессиональном здоровье спортсменов: аспекты специализации. *Спортив. вісник Придніпров'я. 3.* 167–173.
  8. Матвеев Л.П. (2005). Общая теория спорта и ее прикладные аспекты: учебник. М.: Лань. 384 с.
  9. Набатникова М.Я. (1982). Основы управления подготовкой юных спортсменов. М.: Физкультура и спорт, 280 с.
  10. Платонов В.Н. (2013). Периодизация спортивной подготовки. Общая теория и ее практические приложения. К. : Олимп. лит. 624 с.
  11. Самойлюк О.В. (2021). Корекція порушень біомеханічних властивостей стопи юних спортсменів засобами фізичної реабілітації: [дисертація]. Київ, 224 с.
  12. Третяк Д.Я. (2021). Проєктування та реалізація здоров'язберігаючих технологій у підготовці футболістів на етапі попередньої базової підготовки [дисертація]. Івано-Франківськ, 220 с.
  13. Ярмолинський Л.М. (2018). Корекція порушень постави у футболістів на етапі початкової підготовки: [автореферат]. Дніпро, 22 с.
  14. Ярош Г., Хабінець Т. (2020). Характеристика соматоскопічних та соматометричних показників юних боксерів. *Молодіжний науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. 37.* 145-151.
  15. Ярош Г. (2021). Особливості фізичної підготовленості юних боксерів із різними типами постави. *Фізична культура, спорт та здоров'я нації. 11 (30).* 352-60.
  16. Ярош Г. (2021). Морфофункціональні особливості юних боксерів з різними типами постави. *Спортивний вісник Придніпров'я. 2.* 154-161. DOI: 10.32540/2071-1476-2021-3-154.
  17. Ярош Г. (2021). Структура та зміст технології корекції порушень technologies for Olympic sport. Kiev: Knowledge. 164 p.
  7. Lyugailo S.S. (2014). On the issue of professional health of athletes: aspects of specialization. *Sports Bulletin of Prydniprovyia. 3.* 167–173.
  8. Matveev L.P. (2005). General theory of sports and its applied aspects: textbook. M.: Lan, 384 p.
  9. Nabatnikova M.Ya. (1982). Fundamentals of managing the training of young athletes. M.: Fizkultura i sport, 280 p.
  10. Platonov V.N. (2013). Periodization of sports training. General theory and its practical applications. K: Olympus. lit., 624 p.
  11. Samoylyuk O.V. (2021). Correction of damage to the biomechanical power of the feet of young athletes through physical rehabilitation: [dissertation] Kiev, 224 p.
  12. Tretyak D.Ya. (2021). Design and implementation of healthy and ulcer-preventing technologies in the training of football players at the stage of early basic training [dissertation]. Ivano-Frankivsk, 220 p.
  13. Yarmolinsky L.M. (2018). Correction of damage put at the football players at the stage of post training: [abstract]. Dnipro, 22 p.
  14. Yarosh G, Khabinets T. (2020). Characteristics of somatoscopic and somatometric indications in junior boxers. *Molodizhnij naukovij visnik Shkhidnoievropejs'kogo nacional'nogo universitetu imeni Lesi Ukrainki. 37.* 145-151.
  15. Yarosh G. (2021). Features of physical training of young boxers from different types. *Physical culture, sports and healthy nations. 11(30).* 352-60.
  16. Yarosh G. (2021). Morphofunctional features of junior boxers with different types put. *Sports Bulletin of Prydniprovyia. 2.* 154-161. DOI: 10.32540/2071-1476-2021-3-154.
  17. Yarosh G. (2021). Structure and technology of correction of damage to the body's space organization in boxers at the stage of cob preparation. *Rehabilitation and recreational aspects of human development (Rehabilitation & recreation): NUVGP. 9.* 126-34. <https://doi.org/10.32782/2522->

- просторової організації тіла у боксерів на етапі початкової підготовки
- Реабілітаційні та фізкультурно-рекреаційні аспекти розвитку людини (Rehabilitation & recreation): НУБГП. 9.* 126-34. <https://doi.org/10.32782/2522-1795.2021.9.16>
18. Kashuba V., Andrieieva O., Yarmolinsky L., Karp I., Kyrychenko V., Goncharenko Y., Rychok T., Nosova N. (2020). Measures to prevent functional muscular disorders in sports training of 7-9-year-old football players. *Journal of Physical Education and Sport (JPES). 20 (1), Art 52.* 366 – 371. online ISSN: 2247 - 806X; p-ISSN: 2247 – 8051; ISSN - L = 2247 - 8051 © JPES
19. Kashuba, V., Stepanenko, O., Byshevets, N., Kharchuk, O., Savliuk, S., Bukhovets, B., Grygus, I., Napierała, M., Skaliy, T., Hagner-Derengowska, M., Zukow, W. (2020). Formation of Human Movement and Sports Skills in Processing Sports-pedagogical and Biomedical Data in Masters of Sports. *International Journal of Human Movement and Sports Sciences. 8(5).* 249-257. DOI:10.13189/saj.2020.080513
20. Todorova VH, Pogorelova OO, Kashuba VO. (2020). Actual Tasks of Choreographic Training in Gymnastic Sports. *International Journal of Applied Exercise Physiology (IJAEP). 9 (6).* 225-229. ISSN: 2322 - 3537 www.ijaep.com info@ijaep.com
- 1795.2021.9.16
18. Kashuba V., Andrieieva O., Yarmolinsky L., Karp I., Kyrychenko V., Goncharenko Y., Rychok T., Nosova N. (2020). Measures to prevent functional muscular disorders in sports training of 7-9-year-old football players. *Journal of Physical Education and Sport (JPES). 20 (1), Art 52.* 366 – 371. online ISSN: 2247 - 806X; p-ISSN: 2247 – 8051; ISSN - L = 2247 - 8051 © JPES
19. Kashuba, V., Stepanenko, O., Byshevets, N., Kharchuk, O., Savliuk, S., Bukhovets, B., Grygus, I., Napierała, M., Skaliy, T., Hagner-Derengowska, M., Zukow, W. (2020). Formation of Human Movement and Sports Skills in Processing Sports-pedagogical and Biomedical Data in Masters of Sports. *International Journal of Human Movement and Sports Sciences. 8(5).* 249-257. DOI:10.13189/saj.2020.080513
20. Todorova VH, Pogorelova OO, Kashuba VO. (2020). Actual Tasks of Choreographic Training in Gymnastic Sports. *International Journal of Applied Exercise Physiology (IJAEP). 9 (6).* 225-229. ISSN: 2322 - 3537 www.ijaep.com info@ijaep.com

DOI: 10.31652/2071-5285-2022-13(32)-354-365

Відомості про автора:

Ярош Г.; orcid.org/0001-1296-5836-4596; yarosh_g@gmail.com; Національний університет фізичного виховання і спорту України, вул. Фізкультури, 1, м. Київ, 03150, Україна.